

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 828/2014**z 30. júla 2014****o požiadavkách na poskytovanie informácií spotrebiteľom o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 36 ods. 3 písm. d),

keďže:

- (1) Ľudia s celiakiou trpia trvalou neznášanlivosťou gluténu. Pšenica (t. j. všetky odrody *Triticum*, ako je pšenica tvrdá, pšenica špaldová a pšenica khorasan), raž a jačmeň boli identifikované ako obilie, ktoré podľa vedeckých správ obsahuje glutén. Glutén obsiahnutý v tomto obilí môže mať nežiaduce účinky na zdravie ľudí trpiacich neznášanlivosťou gluténu, a preto by sa mu títo ľudia mali vyhýbať.
- (2) Informácie o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách by mali ľuďom trpiacim neznášanlivosťou gluténu pomôcť identifikovať a vybrať si pestrú stravu, či už sa stravujú doma, alebo mimo domu.
- (3) V nariadení Komisie (ES) č. 41/2009 ⁽²⁾ sa stanovujú harmonizované pravidlá v súvislosti s informáciami, ktoré sa poskytujú spotrebiteľom o neprítomnosti gluténu v potravinách („bezgluténový“) alebo o jeho zníženom obsahu („veľmi nízky obsah gluténu“). Pravidlá uvedeného nariadenia vychádzajú z vedeckých údajov a sú pre spotrebiteľov zárukou, že ich informácie o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách poskytované na odlišnom základe nebudú uvádzať do omylu ani miasť.
- (4) V kontexte revízie právnych predpisov o potravinách určených na osobitné výživové účely sa nariadenie (ES) č. 41/2009 od 20. júla 2016 zrušuje nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 609/2013 ⁽³⁾. Malo by sa zabezpečiť, že poskytovanie informácií o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách po tomto dátume bude naďalej založené na relevantných vedeckých údajoch a nebudú sa poskytovať na odlišnom základe, takže by mohli spotrebiteľov uvádzať do omylu alebo miasť, v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 36 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Preto je potrebné, aby sa v Únii zachovali jednotné podmienky, pokiaľ ide o uplatňovanie týchto požiadaviek na informácie poskytované prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách, a tieto podmienky by mali vychádzať z nariadenia (ES) č. 41/2009.
- (5) Určité potraviny boli špeciálne vyrobené, pripravené a/alebo spracované tak, aby v nich bol znížený obsah gluténu v jednej alebo vo viacerých zložkách obsahujúcich glutén alebo aby v nich boli zložky obsahujúce glutén nahradené inými zložkami, ktoré sú prirodzene bezgluténové. Iné potraviny sú vyrobené výlučne zo zložiek, ktoré sú prirodzene bezgluténové.
- (6) Odstránenie gluténu z obilia, ktoré ho obsahuje, je veľmi náročné z technického aj finančného hľadiska, a preto je výroba potravín, ktoré glutén vôbec neobsahujú, zložitá. V dôsledku toho mnoho potravín na trhu špeciálne spracovaných tak, aby v nich bol znížený obsah gluténu v jednej alebo vo viacerých zložkách obsahujúcich glutén, môže obsahovať nízke zostatkové množstvá gluténu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18.

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 41/2009 z 20. januára 2009 o zložení a označovaní potravín vhodných pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu (Ú. v. EÚ L 16, 21.1.2009, s. 3).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 609/2013 z 12. júna 2013 o potravinách určených pre dojčatá a malé deti, potravinách na osobitné lekárske účely a o celkovej náhrade stravy na účely regulácie hmotnosti, ktorým sa zrušuje smernica Rady 92/52/EHS, smernica Komisie 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES a 2006/141/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/39/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 41/2009 a (ES) č. 953/2009 (Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 35).

- (7) Väčšina ľudí trpiacich neznášanlivosťou gluténu môže do svojej stravy zaradiť ovos bez nežiaducich účinkov na svoje zdravie. Táto otázka je predmetom prebiehajúceho štúdia a výskumu vedeckej obce. Hlavným problémom je však kontaminácia ovsu pšenicou, ražou alebo jačmeňom, ku ktorej môže dôjsť počas žatvy, prepravy, skladovania a spracovania. Preto by mali prevádzkovatelia potravinárskych podnikov pri poskytovaní príslušných informácií o výrobkoch obsahujúcich ovos prihliadať na riziko kontaminácie gluténom.
- (8) Ľudia trpiaci neznášanlivosťou gluténu tolerujú malé množstvá gluténu v obmedzenom rozsahu, pričom tieto tolerované množstvá sú pre rôznych ľudí rôzne. V záujme toho, aby jednotlivci našli na trhu škálu potravín zodpovedajúcu ich potrebám a úrovni ich citlivosti, mala by existovať ponuka výrobkov s rôzne nízkym obsahom gluténu v rámci takéhoto obmedzeného rozsahu. Je však dôležité rozličné výrobky riadne označiť, aby sa zabezpečilo ich správne použitie ľuďmi trpiacimi neznášanlivosťou gluténu, čo by mali členské štáty podporiť posilnením informačných kampaní.
- (9) Malo by sa umožniť, aby potraviny, ktoré sú špeciálne vyrobené, pripravené a/alebo spracované tak, aby v nich bol znížený obsah gluténu v jednej alebo vo viacerých zložkách obsahujúcich glutén alebo aby v nich boli nahradené zložky obsahujúce glutén inými zložkami, ktoré sú prirodzene bez gluténu, boli označené vyjadreniami uvádzajúcimi buď neprítomnosť gluténu („bezgluténový“), alebo zníženie jeho obsahu („veľmi nízky obsah gluténu“) v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení. Malo by sa takisto umožniť, aby bola na týchto potravinách uvedená informácia, že sú vyrobené špeciálne pre ľudí trpiacich neznášanlivosťou gluténu.
- (10) Malo by sa takisto umožniť, aby potraviny obsahujúce zložky prirodzene bez gluténu boli označené vyjadreniami uvádzajúcimi, že výrobok neobsahuje glutén, v súlade s ustanoveniami vymedzenými v tomto nariadení a za predpokladu, že sú splnené všeobecné podmienky týkajúce sa čestných informačných postupov stanovených v nariadení (EÚ) č. 1169/2011. Informácie o potravinách by predovšetkým nemali uvádzať do omylu poukazaním na to, že potravina má nejaké osobité vlastnosti, hoci v skutočnosti majú takéto vlastnosti všetky podobné potraviny.
- (11) V smernici Komisie 2006/141/ES ⁽¹⁾ sa zakazuje použitie zložiek obsahujúcich glutén pri výrobe potravín na počiatočnú výživu dojčiat a potravín na následnú výživu dojčiat. Preto by použitie vyjadrení „veľmi nízky obsah gluténu“ alebo „bezgluténový“ malo byť pri poskytovaní informácií o týchto výrobkoch zakázané, keďže podľa tohto nariadenia sa tieto vyjadrenia používajú na uvedenie obsahu gluténu nepresahujúceho 100 mg/kg pre „veľmi nízky obsah gluténu“ a 20 mg/kg pre „bezgluténový“.
- (12) Na účely tohto nariadenia by sa mal náležite zohľadniť aj Norma Codex Alimentarius pre potraviny na osobitné výživové účely pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu ⁽²⁾.
- (13) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti a predmet úpravy

Toto nariadenie sa uplatňuje na poskytovanie informácií spotrebiteľom o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách.

⁽¹⁾ Smernica Komisie 2006/141/ES z 22. decembra 2006 o počiatočnej dojčenskej výžive a následnej dojčenskej výžive a o zmene a doplnení smernice 1999/21/ES (Ú. v. EÚ L 401, 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ CODEX STAN 118-1979.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „glutén“ je bielkovinová frakcia z pšenice, raže, jačmeňa, ovsu alebo ich krížených variantov a ich derivátov, na ktorú majú niektoré osoby neznášanlivosť a ktorá nie je rozpustná vo vode a v 0,5 M roztoku chloridu sodného;
- b) „pšenica“ je akákoľvek odroda Triticum.

Článok 3

Informácie pre spotrebiteľov

1. Ak sa spotrebiteľom poskytujú informácie o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách prostredníctvom vyjadrení, takéto informácie sa poskytujú iba prostredníctvom vyjadrení stanovených v prílohe a v súlade s podmienkami stanovenými v prílohe.
2. K informáciám o potravinách uvedeným v odseku 1 možno pripojiť vyjadrenia „vhodné pre osoby trpiace neznášanlivosťou gluténu“ alebo „vhodné pre celiatikov“.
3. K informáciám o potravinách uvedeným v odseku 1 možno pripojiť vyjadrenia „so špeciálnym zložením pre ľudí trpiacich neznášanlivosťou gluténu“ alebo „so špeciálnym zložením pre celiatikov“, ak je potravinu špeciálne vyrobená, pripravená a/alebo spracovaná tak, aby:
 - a) v nej bol znížený obsah gluténu v jednej alebo vo viacerých zložkách obsahujúcich glutén, alebo
 - b) v nej boli zložky obsahujúce glutén nahradené inými zložkami, ktoré sú prirodzene bezgluténové.

Článok 4

Potraviny na počiatočnú výživu dojčiat a potraviny na následnú výživu dojčiat

Poskytovanie potravinových informácií o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách na počiatočnú výživu dojčiat a v potravinách na následnú výživu dojčiat, ako sú vymedzené v smernici 2006/141/ES, sa zakazuje.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 20. júla 2016.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 30. júla 2014

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

Vyjadrenia o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu v potravinách, ktoré možno uvádzať, a podmienky ich uvádzania**A. Všeobecné požiadavky**

BEZGLUTÉNOVÝ

Vyjadrenie „bezgluténový“ sa môže uvádzať len vtedy, keď potravina v podobe, v akej sa predáva konečnému spotrebiteľovi, neobsahuje viac ako 20 mg/kg gluténu.

VELMI NÍZKY OBSAH GLUTÉNU

Vyjadrenie „veľmi nízky obsah gluténu“ sa môže uvádzať len vtedy, keď potravina, ktorá obsahuje jednu alebo viac zložiek vyrobených z pšenice, raže, jačmeňa, ovsa alebo ich krížených variantov, špeciálne spracovaných s cieľom znížiť obsah gluténu, alebo ktorá je z nich zložená, neobsahuje viac ako 100 mg/kg gluténu v potravine v podobe, v akej sa predáva konečnému spotrebiteľovi.

B. Doplnujúce požiadavky pre potraviny obsahujúce ovos

Ovos obsiahnutý v potravinách prezentovaných ako potraviny bezgluténové alebo potraviny s veľmi nízkym obsahom gluténu musí byť špeciálne vyrobený, pripravený a/alebo spracovaný tak, aby sa zamedzilo kontaminácii pšenicom, ražou, jačmeňom alebo ich kríženými variantmi, pričom obsah gluténu v takomto ovse nesmie presiahnuť 20 mg/kg.
